

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE
SZKOLNE Z ZASTOSOWANIEM TAKSONOMII CELÓW NAUCZANIA
KL. IV**

DZIAŁ PROGRAMOWY	POZIOM WYMAGAŃ I UMIEJĘTNOŚCI									
	KONIECZNE DOPUSZCZAJĄCY		PODSTAWOWE DOSTATECZNY		ROZSZERZAJĄCE DOBRY		DOPEŁNIAJĄCE BARDZO DOBRY		WYKRACZAJĄCE CELUJĄCY	
Alfabet, głoska, litera, samogłoska, spółgłoska, sylaba, hasło, wyraz hasłowy	UCZEŃ: -odszukuje w słowniku ortograficznym potrzebny wyraz (<i>hasło w encyklopedii</i>)	C	UCZEŃ: -porządkuje wyrazy wg kolejności alfabetycznej uwzględniając kolejne litery -rozumie różnice między <i>głoską a literą</i> (rozróżnianie akustyczne i graficzne) -rozdziela <i>samogłoski i spółgłoski</i> -wypowiada się na temat lektury -poprawnie artykułuje głoski w wypowiedzi ustnej w czasie czytania i recytacji		UCZEŃ: -prawidłowo dzieli wyraz na sylaby (przenosi do następnej linii)	D	UCZEŃ: -dostrzega różne funkcje głoski „i”	D	UCZEŃ: -dokonuje przekładu intersemiotycznego -na podstawie lektury ustnie opisuje postać literacką, omawia postępowanie bohaterów, stosuje słownictwo związane z określoną tematyką, np. z baśnią	D
Wyraz	-potrafi korzystać ze słownika ortograficznego		-wyjaśnia znaczenie wyrazu na podstawie słownika		-wyjaśnia sensy, znaczenie wyrazów -wyróżnia wyrazy <i>bliskoznaczne</i>		-wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne w tekstach		-wyjaśnia różnice znaczeniowe i emocjonalne wyrazu -wyjaśnia <i>antonimy</i>	

Czasownik	-odróżnia <i>czasownik</i> od innych części mowy	C C	-rozpoznaje <i>formy czasu, osoby, liczby</i> -poprawnie pisze „nie” z czasownikami	C B	-odróżnia formy osobowe i nieosobowe czasownika (<i>bezokolicznik</i>) -określa formy czasu, liczby, osoby -poprawnie pisze zakończenia: -bezokolicznika -czasowników w czasie przeszłym	D D	-wskazuje podobieństwa i różnice między wyrazami -rozdziela <i>zwroty</i> od <i>wyrażeń</i>	D D		D D
Rzeczownik	-odróżnia <i>rzeczownik</i> od innych części mowy	C C	-rozumie kategorie gramatyczne <i>przypadków, liczby i rodzaju rzeczownika</i> -stosuje w zdaniu wskazaną formę rzeczownika -poprawnie pisze „nie” z rzeczownikami	D C	-określa <i>przypadek, liczbę i rodzaj</i> rzeczownika -wyjaśnia znaczenie wyrazu na podstawie tekstu -rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu	C			-rozdziela <i>temat i końcówkę</i> (w związku z ćwiczeniami ortograficznymi)	
przymiotnik	-odróżnia <i>przymiotnik</i> od innych części mowy	A	-wyróżnia <i>przymiotnik</i> jako określenie rzeczownika --rozdziela <i>przypadki, liczby i rodzaje</i> przymiotnika	C	-odmienia rzeczownik z przymiotnikiem	C	-dostrzega <i>związek</i> formy rzeczownika i przymiotnika			
Przysłówek	-odróżnia <i>przysłówek</i> od innych części mowy		-tworzy <i>przysłówek</i> od przymiotnika	C C	-wyróżnia <i>przysłówek</i> utworzony od przymiotnika jako określenie czasownika (czynności) -stopniuje regularnie <i>przysłówki</i>	D D	-stopniuje nieregularnie			
Spójnik	-rozpoznaje proste spójniki		-rozpoznaje spójniki		-używa spójników w zdaniu		-stosuje w zdaniach rzadziej używane spójniki		-dba o stosowanie różnych spójników	

Liczebnik	-poprawnie zapisuje daty	-wyróżnia		-poprawnie zapisuje			
Przyimek	-odróżnia przyimek od innych części mowy	-poprawnie stosuje przyimki	C	-wyróżnia <i>przyimek</i> jako nieodmienną część mowy wskazującą na relacje przestrzenne i czasowe	C	-poprawnie stosuje przyimki, określając stosunki przestrzenne	C
Pisownia	-opanował pamięciowo zestawy wyrazów z „ó” i „rz” niewymiennym i poprawnie je zapisuje (20-30 wyrazów z „ó”, ok. 20 wyrazów z „rz”)	-opanował pamięciowo zestawy wyrazów z „ó” i „rz” niewymiennym i poprawnie je zapisuje (ok. 40 wyrazów z „ó” powyżej 30 wyrazów z „rz” -zna zasady pisowni z „ó” wymiennym oraz w zakończeniach wyrazów: -ów, -ówka, -ówna -zna zasady pisowni wyrazów z „rz” wymiennym i po spółgłoskach: p, b, g, k, d, t, j, w, ch	A	-zna zasady pisowni z „ó” wymiennym oraz w zakończeniach wyrazów -ów, -ówka, -ówna i poprawnie je zapisuje (w zakresie czynnego słownictwa) -zna zasady pisowni wyrazów z „rz” wymiennym i po spółgłoskach oraz poprawnie je zapisuje (w zakresie czynnego słownictwa) -poprawnie dzieli wyrazy przy przenoszeniu	D D	-uzasadnia pisownię wyrazów	-bierze udział w konkursach ortograficznych

Zdanie pojedyncze, podmiot i orzeczenie, związki wyrazów w zdaniu, wyraz określany i określający	-wydziela zdania z tekstu (w piśmie i mowie) -rozpoznaje zdanie pojedyncze -zna i stosuje kropkę, znak zapytania, wykrzyknik na końcu zdania	C C C	-stosuje różne rodzaje zdań ze względu na cel wypowiedzi -rozwija zdanie pojedyncze nierozwinięte	C C	-rozpoznaje zamierzony przez nadawcę cel wypowiedzi -dostosowuje formę orzeczenia do formy podmiotu we własnych wypowiedziach -ustala, kto jest wykonawcą czynności, a kto lub co jej podlega -świadomie stosuje zdania wykrzyknikowe	D D D D	-rozpoznanie w zdaniu <i>podmiotu i orzeczenia</i> (za pomocą pytań) -dostrzega różnice między <i>zdaniem pojedynczym a zdaniem złożonym</i>	D D	-ustala schemat składniowy czasownika (na podstawie pytań o uzupełnienie zdania) -z formy osobowej czasownika odczytuje informacje o nadawcy i o sytuacji mówienia -przekształca zdania ze względu na zmianę nadawcy lub odbiorcy -ustala związki składniowe w zdaniu (<i>wyrazy określone i określające</i>) -dostrzega związki między wyrazami w zdaniu	D D D D
--	--	-------------	--	--------	--	------------------	---	--------	---	------------------

<p>Wypowiedź ustna i pisemna</p> <p>Dialog jako zapis rozmowy, rozmowa telefoniczna,</p>	<p>-poprawnie przedstawia się</p> <p>- ustnie formułuje proste formy użytkowe: zapytania, prośby, przeprosiny</p> <p>- tworzy dialog w zespole</p>	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>B</p>	<p>-rozdziela funkcje zdań wyrażające <i>prośbę</i> i <i>rozkaz</i> w (zależności od intencji czy intonacji)</p> <p>-przeprowadza rozmowę telefoniczną</p> <p>-wchodzi w rolę rozmówcy, skupiając uwagę na temacie rozmowy</p> <p>-uczestniczy w rozmowach, w których raz jest nadawcą, a raz odbiorcą (z realizacją określonego celu)</p> <p>-zapisuje rozmowę telefoniczną prowadzoną z koleżanką lub kolegą</p> <p>-zapisuje prosty <i>dialog</i></p>	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p>	<p>C</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>	<p>-koncentruje się na treści wypowiedzi ustnej innej osoby</p> <p>- zna wszystkie formy zapisywania dialogu i potrafi je zapisać</p>	<p>D</p> <p>D</p> <p>D</p> <p>D</p>	<p>-planuje własną wypowiedź ustną (ok. 2 min)</p> <p>-tworzy dialogi uwzględniając różne sytuacje i rozmówcę</p>	<p>D</p>
--	--	--	--	---	-------------------------------------	---	-------------------------------------	---	----------

opowiadanie ustne i pisemne	-ustnie opowiada o zdarzeniach, których sam był uczestnikiem - w opowiadaniach o zdarzeniach z lektury nie zachowuje chronologii zdarzeń - wie, co to jest akapit, ale stosuje go niekonsekwentnie	C	-ustnie i pisemnie opowiada o zdarzeniach z lektury i filmu -zna trójdzielną kompozycję opowiadania, rozwija opowiadanie odtwórcze	C C C C	-w opowiadaniu ustnym i pisemnym wykorzystuje środki językowe właściwe tej formie, np. czasowniki wyrażające działanie się, określenia nazywające okoliczności, wyrazy sygnalizujące relacje czasowe -dba o związki przyczynowo – skutkowe między zdarzeniami	D D D	-odróżnia opis od opowiadania -dokonuje selekcji informacji według stopnia ich ważności -dba o związki przyczynowo – skutkowe między zdarzeniami -stosuje akapity	- potrafi rozpoznać różne formy wypowiedzi -tworzy opowiadanie o wartości artystycznej
opis przedmiotu,	-opisuje – nazywa cechy przedmiotu, postaci rzeczywistej		-pisemnie i ustnie opisuje wygląd przedmiotów, uwzględniając wyrazy (głównie przymiotniki określające wielkość, kształt, barwę, ogólne wrażenie)	C	-pisemnie i ustnie opisuje wygląd przedmiotów/postaci literackiej, stosując właściwe dla tej formy środki językowe -unika powtarzania wyrazów -swobodnie zapisuje informacje na podany temat		-redaguje opis postaci rzeczywistej, literackiej, krajobrazu -zestawia cechy przeciwstawne, dobiera właściwe przymiotniki	-tworzy opis bogaty w treści
Plan wydarzeń	-potrafi w grupie zredagować plan		-porządkuje wydarzenia w tekście -tworzy plan ramowy krótkiego tekstu literackiego		-redaguje twórczy i odtwórczy plan -redaguje plan ramowy, stosując równoważniki zdań		-rozumie znaczenie tytułu i nadaje częściom pracy -redaguje plan ramowy, stosując różne wypowiedzenia	-ustala zakres treści, wybiera formę i styl

notatka	-potrafi współpracując z grupą zredagować notatkę w formie planu		-redaguje notatkę w formie planu		--redaguje notatkę w formie planu, zwracając uwagę na najważniejsze treści		-stosuje poprawny zapis			
list prywatny, życzenia, przepis kulinarny, instrukcja	-zna pojęcie nadawcy i odbiorcy		-wykonuje projekt graficzny, np. życzeń lub instrukcji -ustnie formułuje proste formy użytkowe: podziękowania, życzenia -w liście zapisuje poprawnie formy grzecznościowe, prawidłowo pisze datę i miejscowość -stosuje akapit	C C	-podtrzymuje kontakt z rozmówcą za pomocą środków językowych o funkcji kontaktowej -redaguje list prywatny do rzeczywistego odbiorcy i uwzględnia w nim nagłówki i podpis -ustnie formułuje proste formy użytkowe: podziękowania, życzenia	C	-redaguje instrukcję i przepis kulinarny, uwzględniając środki językowe właściwe dla tych form -zwraca uwagę na stosowanie zwrotów grzecznościowych, dba o estetykę i układ graficzny		-wykonuje projekt graficzny, np. życzeń lub instrukcji	
Autor, jego biografia, czytelnik, opowiadający	-czyta głośno, poprawnie wcześniej poznany tekst	C	-porozumiewa się bez użycia słów (ekspresja mimiczna) w czasie gier dramowych -wyróżnia prosty dialog w tekście -zapisuje prosty dialog na podstawie tekstu -czyta głośno, poprawnie -czyta płynnie wcześniej poznany tekst	C C C C C C	-rozumie pojęcie <i>autora</i> jako twórcy dzieła -rozumie relację <i>autor – czytelnik</i> (na podstawie baśni) -czyta głośno z uwagą tekst literacki -czyta tekst pod kątem wyjaśnienia słownictwa- praca ze słownikiem – praca ze słownikiem -własnymi słowami przekazuje przebieg wydarzeń w utworze -rozumie w tekstach wyrazy pokrewne	D D C C C C	-dostrzega w tekście <i>osobę opowiadającą</i> -czyta cicho w celu wyszukania najważniejszych informacji	D C	-dokonuje przekładu intersemiotycznego	D

Zmyślenie literackie a kłamstwo, wydarzenia i postaci zmyślane a prawdziwe, bohater literacki, wydarzenia realistyczne i fantastyczne	-odróżnia kłamstwo od zmyślenia literackiego -wypowiada się na temat lektury	C C C	-rozumie pojęcie <i>fantazji</i> -rozumie pojęcia: <i>wydarzenia zmyślane, postać zmyślona</i> -wskazuje <i>bohaterów literackich</i> baśni (ludzie, zwierzęta) -wyodrębnia z tekstu <i>wydarzenia</i>	B B C C	-na podstawie lektury ustnie opisuje postać literacką	C	-wskazuje <i>realistyczne i fantastyczne</i> elementy świata przedstawionego baśni -omawia postępowanie bohaterów, stosuje słownictwo związane z określoną tematyką np. z baśnią	D D	-porządkuje wydarzenia zgodnie z chronologią -dokonuje przekładu intersemiotycznego	D D
Rym, zwrotka, refren, linijka wiersza (wers)	-postrzega zwrotkę jako graficznie wydzieloną część wiersza -dostrzega związek piosenki z wierszem -śpiewa kolędy, piosenki, hymn	C C C	-dzieli wyraz na sylaby -policzy sylaby w wyrazie -rozumie <i>rym</i> jako współbrzmienie zakończeń wyrazów w wersie -wypisuje pary wyrazów rymujących się -wygłasza wiersz z pamięci z uwzględnieniem poprawnej artykulacji -rozumie refren jako powtarzającą się część piosenki, wiersza	C C B C C B	-rozpoznaje linijkę wiersza jako <i>wers</i> -posługuje się terminami: <i>zwrotka, refren, rym</i>	C D	-recytuje wiersz z właściwą ekspresją	D	-wskazuje wyrazy brzmiące identycznie i podobnie (<i>rymy dokładne i niedokładne</i>) -oznacza literowo wersy rymujące się	D D

Epitet, porównanie, ożywienie, uosobienie	-rozpoznaje epitet jako określenie rzeczownika	C -rozpoznaje <i>porównanie</i> poetyckie i języka codziennego na podstawie połączenia „jak” -na podstawie baśni rozpoznaje <i>uosobienie i</i> <i>ożywienie</i> -posługuje się językiem ogólnym w szkole, a gwarą (ewentualnie) tylko w kontaktach koleżeńskich	C -dobiera <i>epitety</i> do wskazanych rzeczowników -dokonuje przekładu intersemiotycznego C C	C -rozpoznaje <i>porównanie</i> na podstawie połączeń innych niż „jak” C -dostrzega różnice między uosobieniem a ożywieniem	D -postrzega epitet jako środek oddziałujący na wyobraźnię -dostrzega poetycką D funkcję środków stylistycznych	D D
Baśń a bajka, opowiadanie, wiersz – proza	-dostrzega różnice między utworem prozatorskim a poetyckim	C -dostrzega niektóre wyróżniki wiersza, np. <i>zwrotka, wers, rym</i>	C -rozpoznaje cechy gatunkowe baśni: <i>fantastyka, motywy</i> <i>wędrownie, ludzkie</i> cechy przyrody	D -wyodrębnia cechy gatunkowe <i>bajki</i>	D -formułuje prawdy baśniowe jako pouczenia wypływające z treści -odróżnia <i>bajkę od</i> <i>baśni</i> na podstawie wyróżników gatunkowych baśni	D D

POSTAWA	<p>-jest biernym uczestnikiem zajęć ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu</p> <p>-włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela</p> <p>-przy dużej pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy</p>	<p>-współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela</p> <p>-w czasie lekcji wykazuje się aktywnością sporadyczną (pracuje bez zespołu, ale nie przeszkadza innym)</p>	<p>-czynnie uczestniczy w lekcji –wykonuje polecenia nauczyciela</p> <p>-aktywny na lekcji, choć nie jest pomysłodawcą, realizuje chętnie cudze pomysły -zadania powierzone przez nauczyciela lub przez grupę wykonuje samodzielnie - pomaga innym, nigdy nie przeszkadza w pracy</p>	<p>-formułuje i przedstawia na forum klasowym własne opinie – bierze czynny udział w dyskusjach</p> <p>-podejmuje i wykonuje zadania w charakterze dobrowolnym (np. gromadzi materiały na lekcję, czyta lektury uzupełniające)</p> <p>-bierze udział w konkursach polonistycznych</p> <p>-wykazuje się aktywną postawą w klasie, aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, czasem wykazuje własną inicjatywę</p>	<p>-autentycznie jest zainteresowany tym, co się dzieje w toku zajęć lekcyjnych i pracy pozalekcyjnej</p> <p>-podejmuje się z własnej woli realizacji różnych zadań, wykazuje inicjatywę i pomysłowość, służąc swą wiedzą członkom grupy uczniowskiej</p> <p>-osiąga sukcesy w konkursach</p> <p>-podejmuje się opracowania materiałów przygotowywanych dowolną techniką o dużych walorach poznawczych służącym innym uczniom</p>
---------	--	---	---	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE Z

ZASTOSOWANIEM TAKSONOMII CELÓW NAUCZANIA

KLASA PIĄTA

Wymagania programowe	Wiadomości i umiejętności									
	Konieczne		Podstawowe		Rozszerzające		Dopełniające		Wykraczające	
Pojęcia	Dopuszczaj ące		Dostateczny	P	Dobry	R	Bardzo dobry	R	Celujący	W
Głoska Spółgłoski dźwięczne, bezdźwięczne, miękkie i twarde, głoski ustne i nosowe. Akcent wyrazowy	Zna pojęcia. Poprawnie wymawia wyrazy.	A C	Rozróżnia rodzaje spółgłosek. Dostrzega różnice między pisownią a wymową. Akcentuje wyraz na 2 i 3 sylabie od końca.	A C C	Określa cechy głosek. Poprawnie zapisuje ą i ę w czasownikach. Poprawnie zapisuje spółgł. dż. i bezdż.	C C C	Wyjaśnia sposoby artykulacji głosek. Poprawnie zapisuje wyrazy z -om, -on w zakresie słownictwa występującego w tekstach kl. V. Akcentuje wyrazy na 3. i 4. sylabie od końca.	B C C	Analizuje mechanizm powstawania błędów fonetycznych. Pisze poprawnie wyrazy z - om , -on, -em, -en występujące w czynnym słowniku [popularne] .	D D
Wyraz Spójnik, liczebnik, części mowy	Wyjaśnia znaczenie wyrazu na podstawie	C	Znajduje czasownik w słowniku posługując się	C	Wykorzystuje wyrazy bliskoźnaczne w tekstach.	D	Wyjaśnia różnice znaczeniowe i emocjonalne wyrazu.	D	Posługuje się bogatym słownictwem.	D

odmienne i nieodmienne. Temat i końcówka.	słownika.		formą bezokolicznika.					
	Wymienia nieodmienne i odmienne cz. mowy	A	Rozumie różnice między odm. i ndm. cZ.m.	B	Nazywa w tekście cz. mowy.	C		
Czasownik	Poprawnie używa form czasu, liczby, osoby.	C	Rozpoznaje formy trybów.	C	Określa formy czasowników, czas. dokonane i niedokonane.	C	Określa trudniejsze formy czas. i stosuje je w zdaniach.	Rozpoznaje ruchome części trybu przypuszczającego.

Rzeczownik	Umie wskazać rzecz. własny i pospolity, osobowy i nieosob. żywotny i nieżywotny. Zna nazwy i pytania przypadków.	C	Odmienia łatwe formy rzecz. Dzieli wyraz na temat i	C	Poprawnie pisze części - by w czas C Rozpoznaje tematy oboczne.	C	Uzasadnia pisownię wyrazów obocznościami w temacie.	D
Przymiotnik	Dostosowuje formę przymiotnika do rzeczownika.	C	Odmienia rzecz. z przymiotnikiem.	C	Dostrzega związek formalny rzecz. i przym.	C		
Przysłówek	Tworzy przysłówek od przymiotnika.	C	Stopniuje regularnie przym. Stopniuje regularnie przysłówki.	C	Stopniuje nieregularnie przym Stopniuje nieregularnie.	C	Określa sposób stopniowania.	B

Spójnik	Rozpoznaje proste spójniki.	B	Łączy wyrazy i zdania popularnymi spójnikami.	C	Stosuje w zdaniach rzadziej używane spójniki.	C	Dbą o stosowanie różnych spójników.	D
----------------	-----------------------------	---	---	---	---	---	-------------------------------------	---

Liczebnik	Wyróżnia, poprawme ZapISUje.	B	Rozróżnia liczebniki główne i porządkowe.	B	Rozróżnia liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe	B	Poprawnie łączy liczebniki z innymi częściami mowy	C		
Zaimek	Rozumie pojęcie	B	Rozpoznaje zaimki osobowe i wskazujące.	B	Rozumie funkcje zaimków i stosuje je w wypowiedziach.	C	Rozpoznaje zaimki w przypadkach zależnych.	D		
Ortografia	Opanował pamęćLOWO po 20 wyrazów z ż, rz, h, ch, ó, U i poprawmeje zapisuje. Poprawnie zapISUje jednowyrazowe rzeczowniki własne.	A	Zna zasady pisowni wyrazów z ż, rz, ch, h, u, ó w zakresie czynnego słownictwa i poprawrue zapisuje. Zna zasady pisowni rzeczowników typu - unek i czasowników - uje	B	Poprawnie zapisuje rzeczowniki na - arz, - erz, - aż, - eż, dwuwyrazowe nazwy własne.	C	Uzasadnia pisownię wyrazów.	C	Bierze udział w konkursach ortograficznych. Układa dyktanda dla kolegów.	
Wypowiedzenie	Rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone, podmiot i orzeczenie.	C	Rozróżnia zdania pojedyncze i złożone, równoważnik zdania. Rozpoznaje w zdaniu podmiot i orzeczenie.	C	Przekształca zdanie na równoważnik i odwrotnie. Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu.	C	Nazywa części zdania.	A	Graficznie ilustruje związki wyrazów w zdaniu.	D
			Tworzy zdania	C	Rozróżnia zdania	B	Rozumie różnice	B		

			złożone stosując popularne spójniki.		złożone współrzędnie i podrzędnie.		między zdaniem złożonym współrzędnie i podrzędnie. Wyraża myśli w formie różnych zdań.	C		
	Stawia przecinek wyliczając .	C	Zna spójniki przed którymi stawiamy przecinki.	B	Stawia przecinek w sytuacjach typowych.	C	Stawia przecinek nie tylko w zdaniu złożonym.	D	Twórczo wykorzystuje i rozumie znaczenie znaków interpunkcyjnych.	D
Wypowiedź (tekst) Zaproszenie, ogłoszenie, zawiadomienie.	Wie co przekazuje zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie.	B	Układa zaproszenie, zawiadomienie, ogłoszenie w grupie	C	Samodzielnie układa w zależności od adresata.	C	rozumie znaczenie różnych form gramatycznych i grzecznościowych w	D	Wykonuje projekty graficzne, także na komputerze, tworzy oryginalną treść.	D
Dialog	Tworzy dialog rzeczywisty w zespole.	C	Poprawnie zapisuje dialog.	C	Przekształca dialog na wypowiedź ciągłą, stosując poprawną interpunkcję.	C	Tworzy dialogi uwzględniając różne sytuację i rozmówcę.	D	Dbą o rzeczowość i błyskotliwość dialogu.	D
Opowiadanie	Zna trójdzielną kompozycję op., roZWIJa op. odtwórcze.	C	Zachowuje chronologię zdarzeń, tworzy samodzielnie op., opowiada przeczyt~ny tekst.	C	Dbą o związki przyczynowo - skutkowe między zdarzeniami, stosuje trzy akapity.	C	Stosuje wyrazy i wyrażenia sygnalizujące następstwo czasu. Zna miejsce akapitu.	C	Tworzy opowiadanie o wartości artystycznej.	D
Relacja z	Relacjonuje zdarzenia z wycieczki.	A	Porządkuje chronologicznie wydarzenia z wycieczki.	B	Opowiada i opisuje.	B	Ocenia	C	Wyciąga wnioski	D
Opis	Opisuje (nazywa) cechy przedmiotu,	B	Odnajduje w tekście opis.	B	Zestawia cechy przeciwstawne, dobiera właściwe	C	Dostrzega rolę wyrazów określających w	D	Opis bogaty w treść i środki artystyczne.	D

	postaci rzeczywistej)			przymiotniki.		uszczerłowieniu i uplastycznieniu OPISOW.				
Plan wydarzeń	Grupowa redakcja planu	B	Porządkuje wydarzenia w tekście	B	Redaguje twórczy i odtwórczy plan.	C	Rozumie znaczenie tytułu i nadaje częściom pracy	C	Ustala zakres treści, wybiera formę i styl.	D
List	Zna pojęcie nadawcy i odbiorcy.	B	Redaguje list do postaci rzeczywistej.	C	Redaguje list do bohatera literackiego, list na temat.	C	Zwraca uwagę na stosowanie zwrotów grzecznościowych, dba o estetykę i układ graficzny.	C	W literackiej formie wypowiada refleksje, myśli, przeżycia.	D
Notatka	Sporządza w grupie lub z nauczycielem.	C	Uzupełnia notatkę z tablicy lub w ćwiczeniach.	C	Odtwarza zdarzenia w cudzym tekście.	C	Redaguje krótki wniosek	C	Samodzielnie zapisuje wnioski.	D
Komunikacja literacka. Pisarz, poeta, nadawca, odbiorca.	Rozumie pojęcia nadawca, odbiorca w utworze literackim.	B	Znajduje w tekście nadawcę i odbiorcę.	C	Odróżnia autora od narratora. Łączy poznanych autorów z tekstami.	C	Odróżnia pojęcia pisarz, poeta, postać mówiąca. Zna podstawowe informacje o autorze.	A	Pogłębia informacje o autorze korzystając z różnych źródeł biograficznych.	D
Formy podawcze	Wskazuje dialogi postaci w tekście.	C			Rozróżnia formy wypowiedzi w tekście lit.	C				
Czytanie	Czyta głośno w sposób ułatwiający zrozumienie tekstu.	C	Czyta cicho pod kątem określonego problemu. Odnajduje fragment potrzebny do argumentacji. Poszukuje w tekście odpowiedzi na postawione	C	Czyta płynnie z uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych. Wyszukuje z tekstu, encyklopedii. Dzieli się informacjami o przeczytanym tekście.	C	Czyta pięknie z uwzględnieniem akcentów logicznych. Wyszukuje informacji z kilku tekstów o charakterze encyklopedycznym, wnioskuje, stawia pytania.	C	Samodzielnie znajduje informacje. Łączy je z innymi dziedzinami wiedzy.	

<p>Prawda sztuki a prawda w życiu, bohater, akcja czas i miejsce zdarzeń</p>	<p>Rozumie pojęcie fikcji literackiej.</p> <p>Wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych, określa czas i miejsce zdarzeń (łatwe przykłady).</p>	<p>B Rozróżnia wydarzenia fikcyjne.</p> <p>C Wyodrębnia opis bohatera, miejsce zdarzeń.</p>	<p>C Zauważa różnice między prawdą w życiu a prawdą sztuki.</p> <p>C Opisuje elementy świata przedstawionego.</p>	<p>C</p> <p>C Określa sytuację mówienia, formułuje pytania ogólne i szczegółowe do tekstu.</p>	<p>D Ocenia utwór</p>	<p>D</p>
<p>W ersyfikacja</p> <p>Język artystyczny i jego funkcje.</p> <p>Genologia Legenda, mit, opowieść biblijna, powieść, poezja.</p> <p>Związki kultury , radvcia.</p>	<p>Odróżnia wiersz od prozy.</p> <p>Zauważa wyrazy języka codziennego, które naśladują dźwięki. Wie, co to porównanie.</p> <p>Rozumie słowa:</p> <p>Zna budowę Biblii [Stary i Nowy Testament</p>	<p>B Dostrzega powtarzalność układu zwrotek, liczby wersów, sylab w wersie.</p> <p>B Rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze porównanie w poezji.</p> <p>B Rozpoznaje:</p> <p>A Zna treść wybranych mitów i opowieści biblijnych.</p>	<p>C Znajduje rytm Wiersza, rymów.</p> <p>C Dostrzega funkcje wyrazów dźwiękonaśladowczych w tekście. Rozpoznaie uosobienie.</p> <p>C Wskazuje cechy w/w gatunków literackich, elementy świata przedstawionego.</p> <p>A Dostrzega związek mitów z baśniami. Posługuje się frazeologizmami odwołującymi się do treści wybranych</p>	<p>C Zna typy rymów</p> <p>D Zna sposoby powstawania środków artystycznych i umie je wskazać.</p> <p>B Dostrzega symboliczny sens w mitach i opowieści biblijnej.</p> <p>C Potrafi zastosować frazeologizmy w swoich wypowiedziach.</p>	<p>B</p> <p>C Wypowiada się w formie wierszy.</p> <p>C Rozumie ponadczasowe i kulturotwórcze znaczenie mitu i opowieści biblijnej.</p> <p>C Zna, rozumie wiele mitów, legend, opowieści, powieści, także spoza lektury.</p>	<p>D</p> <p>D</p> <p>C</p>

					mitów i opowieści b.				
Literatura a film	Dostrzega podstawowe środki sztuki filmowej (obraz, dźwięk, aktor, dialog).	B	Zna podstawowe terminy ze słownika filmowego	B	Stosuje terminologię związaną z filmem w swoich wypowiedziach. Rozróżnia gatunki filmowe.	C	Opisuje dzieło filmowe ze względu na jego środki wyrazu. Rozumie różnicę między filmem a utworem literackim.	C	
Telewizja			Orientuje się w programach telewizyjnych dla dzieci.	C	Umie czytać program telewizyjny.	C	Ocenia program telewizyjny pod względem treści	C	
	Zna słowo komiks	B	Tworzy prosty komiks na podstawie tekstu.	C	Podpisuje obraz i dymki.	C	Tworzy własny komiks.	D	
Prasa			Zna 2 - 3 tytuły prasy dla dzieci.	A	Czyta teksty prasowe ze zrozumieniem treści i funkcji	C	Opisuje tekst prasowy ze względu na funkcje i charakter.	C	Tworzy teksty do gazetki szkolnej.
Postawa	Jest biernym uczestnikiem zajęć. Nie zawsze wykonuje zadania domowe. Pracuje nie systematycznie. Wymaga dodatkowej motywacji w pracy grupowej. Włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela. Ma. niezbyt estetyczne notatki. Niechętnie uczestniczy w zajęciach wyrównawczych. Opuszcza lekcje		Sporadycznie włącza się w tok zajęć . Wykonuje większość zadań domowych terminowo. Współpracuje z grupą w realizacji zadania. Ma kompletne notatki. Rzadko uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych .Nie zwraca się o pomoc do nauczyciela ani do kolegów. Ma niewiele nieobecności.		Czynnie uczestniczy w lekcjach. Systematycznie i solidnie wykonuje zadania, dotrzymując terminów Pełni funkcje w grupie. Chętnie wykonuje powierzone obowiązki. Stara się rozwijać własne zainteresowania. Ma staranny zeszyt. Uczestniczy w zajęciach dodatkowych. Pyta, prosi o pomoc. Nie opuszcza lekcji ..		Bierze aktywny udział w lekcji. Wykonuje zadania rozszerzające polecenia . Potrafi pracować w grupie, wykazując się inicjatywą. Pomaga innym w nauce. Rozwija zainteresowania, bierze udział w konkursach Formułuje i przedstawia własne opinie .Pyta, dyskutuje ..		Twórczo i samodzielnie rozwija zainteresowania: Bierze aktywny udział w lekcji. Podejmuje inicjatywy, działa i nosi odpowiedzialność literacką, kulturalną, uczestniczy w konkursach reprezentuje szkołę ,współpracuje z gazetką szkolną. Jest często liderem. Odważnie broni swojego stanowiska. estetyczny zeszyt.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE
SZKOLNE
Z ZASTOSOWANIEM TAKSONOMII CELÓW NAUCZANIA
KL. VI**

DZIAŁ PROGRAMOWY	WYMAGANIA KONIECZNE OCENA: DOPUSZCZAJĄCY	KAT. CEL U	WYMAGANIA PODSTAWOWE OCENA: DOSTATECZNY	KAT. CEL U	WYMAGANIA ROZSZERZAJĄCE OCENA: DOBRY	KAT. CEL U	WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE OCENA: BARDZO DOBRY	KAT. CEL U	WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE OCENA: CELUJĄCY	KAT. CELU
Głoska	UCZEŃ: - zna i rozumie pojęcia: <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i> - odróżnia głoski i litery dostrzega różnice między pisownią a wymową spółgłosek dźwięcznych i bezdźwięcznych	B C C	UCZEŃ: rozdziela spółgłoski dźwięczne i bezdźwięczne, twarde i miękkie, głoski ustne i nosowe - dostrzega różne funkcje litery „i” - poprawnie zapisuje spółgłoski dźwięczne - poprawnie oznacza miękkość spółgłosek	C C B C C	UCZEŃ: - poprawnie zapisuje „ę” i „ą” w większości wyrazów - poprawnie akcentuje czasowniki na 3. i 4. sylabie od końca	C C	UCZEŃ: - we wszystkich wypowiedziach ustnych poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, uwzględnia intonację zdania	D	UCZEŃ:	
Wyraz - budowa, odmiana, pisownia	- zna pojęcia: <i>podstawa słowotwórcza, formant, wyraz podstawowy, wyraz pochodny</i> - wymienia typy formantów	A A	- wyróżnia wyrazy pokrewne i wieloznaczne - tworzy wyrazy pochodne za pomocą znanych formantów - tworzy rodzinę wyrazów	C C C	- rozumie znaczenie realne i przenośne wyrazu - wyodrębnia podstawę słowotwórczą i formant - rozpoznaje formant przedrostkowy i	D C C	- wyjaśnia znaczenie wyrazów na podstawie prostej etymologii lub analizy słowotwórczej - poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami: <i>roz-</i> ,	D D	- wskazuje na funkcje formantów słowotwórczych - poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami obcego pochodzenia	D D

					przyrostkowy		<i>bez-, wz-, ws-, weź-, wes-</i>			
(czasownik)	-odróżnia: czasownik dokonany i niedokonany” „,czasownik od innych części mowy -rozumie pojęcia: forma nieosobowa na <i>-no, -to</i> ” - zna tryby czasownika - z pomocą nauczyciela określa formę fleksyjną czasowników	C B B C	- rozpoznaje i tworzy formy czasowników zakończone na <i>-no, -to</i> - określa formę fleksyjną czasowników	C C	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych używa poprawnych form gramatycznych -czasownika - wskazuje na różnice w budowie formy strony czynnej i biernej	C C	- przekształca zdania z konstrukcji czynnej na bierną i odwrotnie	C	- określa funkcje stron czasownika - wskazuje różnice między czasownikiem przechodnim i nieprzechodnim	D C
(rzeczownik)	- odróżnia rzeczownik od innych części mowy - określa przypadek, liczbę i rodzaj	C C	- rozpoznaje rzeczowniki nazywające czynności, pojęcia, cechy - prawidłowo wskazuje temat i końcówki	C C C	- wskazuje i nazywa oboczności w tematach rzeczowników - potrafi wyjaśnić od czego zależą formy rzeczownika	C D	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych używa poprawnych form rzeczownika	D	- wyjaśnia, na czym polega nieregularność odmiany niektórych rzeczowników	
(przymiotnik)	- odróżnia przymiotnik od innych części mowy -zna rodzaje stopniowania -wie, że nie wszystkie przymiotniki podlegają stopniowaniu zna zasady pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami	C B B B	- stopniuje przymiotnik: -zna i stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami - rozpoznaje przymiotniki nie podlegające stopniowaniu	C C C	- poprawnie pisze <i>nie</i> z przymiotnikami;	C	- wie, czemu służy stopniowanie	D		
(liczebnik)	- zna rodzaje liczebnika -poprawnie zapisuje	B	- rozróżnia liczebniki główne, porządkowe,	B	- rozpoznaje różne typy liczebników w tekście;	C	- poprawnie łączy liczebnik zbiorowy z rzeczownikiem	D	- poprawnie odmienia liczebniki złożone i	D

	daty		ułamkowe i zbiorowe - poprawnie zapisuje liczebnik;	C	- określa formę gramatyczną liczebnika	C	- uzasadnia użycie danego typu liczebnika w tekście	D	nieokreślone	
(zaimek)	-zna rodzaje zaimków	A	- zna wzory odmian niektórych zaimków	B	-świadomie używa zaimków we własnych tekstach	C	-poprawnie odmienia zaimki - stosuje różne formy zaimków, by uniknąć powtórzeń	C D	-uzasadnia zastosowanie skróconych form zaimków	D
(przysłówek)	- odróżnia przysłówek od innych części mowy; - tworzy przysłówek; od przymiotnika - zna zasady pisowni nie z przysłówkami odprzymiotnikowymi	C C B	- poprawnie stopniuje przysłówki; - zna zasady pisowni <i>nie</i> z przysłówkami	C B	- poprawnie pisze <i>nie</i> z przysłówkami odprzymiotnikowymi	C	- poprawnie pisze <i>nie</i> z przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotników	C		
(przyimek)	- wyróżnia przyimek jako nieodmienną część mowy - poprawnie stosuje przyimki ,określając stosunki przestrzenne i czasowe	C C	- poprawnie pisze często używane wyrażenia przyimkowe;	C	- poprawnie pisze większość przyimków złożonych i wyrażen przyimkowych;	C	- poprawnie pisze wyrażenia przyimkowe i przyimki złożone;	D		
(spójnik)	- rozpoznaje podstawowe spójniki w zdaniu	C	- poprawnie stosuje spójniki w zdaniu pojedynczym i w zdaniu złożonym	C	- podaje przykłady spójników podrzędności i współrzędności - wymienia spójniki, przed którymi stawia się przecinek		-rozpoznaje spójniki podrzędności i współrzędności - rozróżnia cztery rodzaje spójników współrzędności			
(pisownia)	- zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - poprawnie pisze <i>nie</i> z czasownikami i rzeczownikami - rozumie pojęcie łącznika jako znaku	A C	- poprawnie pisze <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami - zna zasady pisowni wyrazów z <i>en, em, on, om</i> -popelnia nieliczne	C	-poprawnie pisze <i>nie</i> z różnymi częściami mowy -prawnie zapisuje większość wyrazów z <i>en, em, on, om</i> - poprawnie zapisuje przedrostki <i>roz-</i> ,	C C	- świadomie stosuje i poprawnie zapisuje przymiotniki złożone		- poprawnie pisze wyrazy obcego pochodzenia	B

	graficznego używanego przy łączeniu wyrazów złożonych	B	błędy w pisowni przedrostków <i>roz-</i> , <i>bez-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> - popełnia nieliczne błędy w pisowni zakończeń rzeczowników i przymiotników	C	<i>bez-</i> , <i>wz-</i> , <i>ws-</i> , <i>wes-</i> , <i>wes-</i> , <i>z-</i> , <i>s-ś</i> - poprawnie pisze zakończenia rzeczowników i przymiotników					
Wypowiedzenie	- zna rodzaje zdań współrzędnie złożonych - próbuje określać ich rodzaje- - odróżnia zdania pojedyncze od złożonych - zna części zdania - na łatwych przykładach omawia sposób wyrażania podmiotu i orzeczenia	A C C B C	- stosuje różne rodzaje zdań w zależności od celu wypowiedzi - świadomie posługuje się szykiem wyrazów w zdaniu w celu uniknięcia dwuznaczności oraz uzyskania spójności tekstu - stosuje różne rodzaje orzeczenia - rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe - tworzy związki zgody, rządu i przynależności - układa przykłady czterech rodzajów zdań współrzędnie złożonych	C C C C C C C C	- świadomie stosuje konstrukcje nominalne - świadomie stosuje zaimki w celu uzyskania spójności wypowiedzi - rozpoznaje rodzaje zdań współrzędnie złożonych - na konkretnych przykładach omawia sposób wyrażania podmiotu i orzeczenia - wyróżnia w zdaniu związki wyrazów i nazywa je - na ogół poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym i złożonym	D D D C D C D	- opisuje stosunki między zdaniami składowymi w zdaniu złożonym i przedstawia je graficznie - omawia różne sposoby wyrażania przydawki, dopełnienia i okolicznika - poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w zdaniu złożonym	D D D D	- wskazuje funkcje składniowe frazeologizmów	D
Wypowiedź ustna i pisemna (formy użytkowe)	- redaguje zaproszenie, ogłoszenie,, zawiadomienie i telegram - poprawnie stosuje zwroty grzecznościowe	C C	- redaguje telegramy do różnych adresatów	C	-redaguje proste teksty reklamowe	C	- świadomie posługuje się w rozmowie środkami komunikacji niewerbalnej redaguje teksty reklamowe o funkcji informatywnej i perswazyjnej	D D	- redagując teksty reklamowe, zwraca uwagę na etyczny wymiar składanych obietnic	D

(dialog)	- zapisuje dialog, stosując poprawną interpunkcję	C	- włącza dialog w tok opowiadania	C	- świadomie posługuje się mową zależną i niezależną	D	-poprawnie redaguje wywiad z postacią rzeczywistą i fikcyjną	D	-w wywiadzie stosuje słownictwo ożywiające wypowiedź	D
(opowiadanie)	- w tekście uwzględnia chronologię zdarzeń, związki przyczynowo-skutkowe - stosuje poprawny układ graficzny	C C C	- próbuje włączyć opis i dialog w tok narracji	C	- włącza opisy i dialogi - dostrzega różnice między językiem mówionym a pisany	D D	- wzbogaca narrację elementami charakterystyki postaci -potrafi kreować dramaturgię zdarzeń	D D	- stosuje słownictwo ożywiające relację, słownictwo oceniające - wykorzystuje różnorodne konstrukcje składniowe	D D
(opis)	- opisuje wygląd zewnętrzny postaci rzeczywistej i fikcyjnej,	C	- opisuje wygląd krajobrazu lub dzieła sztuki wg wcześniej ustalonego planu	C	-samodzielnie redaguje opis krajobrazu lub dzieła sztuki - stosuje słownictwo oceniające	D D	- rozróżnia opis rzeczowy i artystyczny	D	- używa słownictwa nacechowanego emocjonalnie	D
(list)	-redaguje list prywatny do rzeczywistego lub fikcyjnego odbiorcy -zwraca uwagę na pisownię zwrotów grzecznościowych dba o estetykę	C C	- stosuje właściwy układ graficzny tekstu	C	- redaguje list oficjalny, stosując właściwe wyrażenia i zwroty	C	- stosuje właściwe słownictwo i styl	D	- w liście oficjalnym dobiera stosowny styl ze względu na treść i adresata	D
(charakterystyka postaci)	-zna schemat charakterystyki postaci -redaguje charakterystykę postaci wg ustalonego wcześniej planu	B C	- redaguje tekst poprawny pod względem kompozycyjnym - stosuje właściwy układ graficzny	C C	-stosuje pogłębioną ocenę postaci	D	-podejmuje próbę redagowania autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej - określa motywację czynów bohaterów i ocenia ich postępowanie	D D	- w sposób samodzielny i wszechstronny dokonuje oceny prezentowanego bohatera - umiejętnie wprowadza cytaty z utworu literackiego	D D
Komunikacja literacka	-rozróżnia pojęcia <i>pisarz - poeta</i> -wskazuje w tekście osobę narratora - odróżnia podmiot	B	- orientuje się wybiórczo w biografii sławnych ludzi - wskazuje podmiot	B C	- zna wskazane fragmenty biografii pisarza - określa adresata utworu	A D	- typuje role bohaterów, narratora, milczącego adresata - rozumie rolę dialogu, monologu i	D	- czyta teksty prasowe ze zrozumieniem ich treści - wskazuje	D

	<p>mówiący od autora</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta tekst z podziałem na role - rozróżnia formy wypowiedzi w tekście: dialog, monolog, opis, opowiadanie - czyta wyraźnie teksty o różnym zabarwieniu uczuciowym - odczytuje informacje z różnych źródeł 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>C</p>	<p>mówiący w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje z tekstu sytuację komunikacyjną - z dialogu odczytuje informacje o bohaterach - czyta głośno, płynnie - w tekstach literackich rozpoznaje intencje - odczytuje ilustracje i schematy - zestawia informacje z różnych źródeł 	<p>D</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa i nazywa narratora - określa rodzaj narracji - redaguje opowiadanie twórcze z pozycji różnych narratorów - relacjonuje dialog w mowie zależnej i niezależnej - czyta wyraziście - dostrzega i komentuje wybrany problem - czyta teksty w prasie młodzieżowej ze zrozumieniem ich treści 	<p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>C</p> <p>C</p> <p>D</p> <p>B</p>	<p>opisu w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próby porównania różnych form przekazu treści 	<p>D</p> <p>D</p>	<p>charakterystyczne cechy dotyczące</p>	<p>D</p>
Fikcja literacka, obrazowość	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnice między światem przedstawionym a rzeczywistością - rozumie pojęcia: <i>fikcja literacka</i>, <i>wątek</i>, <i>akcja</i> - próbuje oceniać zachowanie bohaterów 	<p>C</p> <p>B</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - ocenia zachowanie bohaterów - rozumie pojęcia: <i>świat przedstawiony</i>, <i>fabuła</i> - różnorodnie przetwarza tekst (ustnie i pisemnie) 	<p>C</p> <p>D</p> <p>B</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ocenę bohaterów potwierdza właściwym fragmentem tekstu - wyodrębnia wątki w utworze literackim 	<p>D</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje pytania, na które tekst nie daje odpowiedzi - wyciąga własne wnioski z tekstu 	<p>D</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje własne sądy i przemyślenia dotyczące tekstów literackich 	<p>D</p>
Wersyfikacja	<ul style="list-style-type: none"> - liczy sylaby w wierszu - wygłasza tekst ze świadomością budowy wiersza 	<p>C</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega związek liczby sylab z wierszem sylabicznym - rozumie pojęcie wiersz wolny - wygłasza tekst ze świadomością roli cech języka poetyckiego 	<p>C</p> <p>C</p> <p>B</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnicę między wierszem sylabicznym a wierszem wolnym - czyta wiersz z uwzględnieniem właściwej intonacji - interpretuje wiersz ze świadomością roli i charakteru 	<p>C</p> <p>C</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia wiersz sylabiczny od wiersza wolnego - czyta wiersz, dostosowując barwę głosu i intonację do myśli i uczuć zawartych w utworze 	<p>C</p> <p>D</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnicę między wierszem sylabicznym a wierszem sylabicznym - tonicznym - podejmuje próby twórczości poetyckiej 	<p>C</p>

					podmiotu mówiącego	D				
Język artystyczny i jego funkcje	- rozumie pojęcia: <i>epitet, porównanie, przenośnia</i> - dostrzega różnicę między językiem potocznym a literackim	B C	- rozpoznaje środki stylistyczne - rozumie zależności sytuacyjne i osobowe stosowania różnych odmian języka	C B	- omawia funkcję środków stylistycznych w tekście	D	- dostrzega swoiste cechy języka literatury w poszczególnych utworach - podejmuje próby wypowiedzi na ten sam temat w języku literackim i potocznym	D D	- świadomie stosuje we własnych tekstach różne środki artystycznego wyrazu	D
Genologia	- wskazuje w utworze postacie i wydarzenia komiczne - dostrzega różnicę między opowiadaniem i powieścią - zna odmiany powieści ze względu na tematykę	C C B	- odróżnia odmiany powieści ze względu na tematykę - wyodrębnia i wykazuje cechy powieści - odróżnia nowelę od powieści - zna rodzaje literackie	C C C C B	- rozpoznaje komedię jako utwór dramatyczny - rozróżnia tekst główny i poboczny - wyodrębnia i wykazuje cechy noweli i opowiadania - rozróżnia utwory należące do epiki, liryki i dramatu	C C C C	- rozróżnia rodzaje powieści ze względu na charakter świata przedstawionego i czas prezentowanych zdarzeń	D	- bezbłędnie określa rodzaj i gatunek literacki utworu	D
Znaki kultury, tradycja	rozumie, że Biblia jest wyrazem wiary monoteistycznej chrześcijan, a mity są wyrazem wiary politeistycznej Greków i Rzymian - zauważa różnice między językiem literackim a gwarą - dostrzega walory estetyczne dzieła filmowego, teatralnego, muzycznego - rozumie, że prasa jest jednym ze	B C C	- próbuje odczytać wartości zawarte w dziełach sztuki - świadomie i celowo dokonuje wyboru propozycji z programu telewizyjnego - opisuje dzieło literackie, filmowe lub teatralne, uwzględniając jego elementy, swoistość tworzywa i funkcje	D D D	- rozumie rolę Biblii w tradycji europejskiej i współcześnie - rozumie rolę mitów w tradycji i współcześnie - wskazuje różnice między językiem literackim a gwarą - zna podstawowe pojęcia różnych sztuk - rozróżnia czasopisma ze względu na częstotliwość ich	B C B B	- rozumie odmienne punkty widzenia - ocenia programy dla młodzieży pod kątem ich przydatności - tworzy proste scenariusze teatralne lub filmowe	D D	- opisuje tekst prasowy, uwzględniając jego zawartość informacyjną i prawdziwość - pisze teksty dziennikarskie do gazetki klasowej lub szkolnej (wywiad, sondaż, informacja, recenzja, sprawozdanie, reportaż)	D D

	środków przekazu	B			ukazywania się - tworzy proste teksty dziennikarskie, np. wywiad, sprawozdanie z uroczystości szkolnej	C			
Postawa	- jest biernym uczestnikiem zajęć - nie przeszkadza innym w ich prowadzeniu - włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela - przy dużej pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy		- współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela - czasami wykazuje się w czasie lekcji aktywnością		- czynnie uczestniczy w lekcji - wykonuje polecenia nauczyciela -chętnie realizuje pomysły innych - zadania powierzone przez grupę wykonuje samodzielnie		- formułuje i przedstawia na forum klasy własne opinie - bierze czynny udział w dyskusji - bierze udział w konkursach polonistycznych - wykazuje się aktywną postawą w klasie - aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę -często wykazuje własną inicjatywę		-podejmuje się z własnej woli realizacji różnych zadań - wykazuje inicjatywę i pomysłowość, służąc swą wiedzą członkom w grupy uczniowskiej - bierze udział w konkursach i osiąga w nich sukcesy

Kategorie

A- zapamiętać

B- zrozumieć

C- stosować

D- stosować w sytuacjach problemowych

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych i oceniania uczniów o specyficznych potrzebach zawarte są w Przedmiotowym Systemie Oceniania (załącznik)

